

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРАКТИКА ПЕРЕДДИПЛОМНА

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Практика переддипломна
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут, кафедра громадського здоров'я
Розробник	Івахнюк Т. В., кандидат біологічних наук, доцент, асистент кафедри громадського здоров'я; Сміянов В.А., доктор медичних наук, професор кафедри громадського здоров'я
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; НРК – 7 рівень; QF-LLL – 6 рівень; FQ-ЕНЕА – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8-й семестр – Практика переддипломна
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 150 годин становить самостійна робота
Мови викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна циклу загальної підготовки освітньої програми «Громадське здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я»
Передумови для вивчення дисципліни	Перелік дисциплін, що мають бути вивчені раніше: Мікробіологія, вірусологія та імунологія, Пропедевтика громадського здоров'я, Основи демографії та біостатистики. Основи епідеміології,

	Основи санітарно-епідеміологічного нагляду, Доказова медицина, Гігієна навколишнього середовища та основи біобезпеки, Епідеміологія, Біостатистика. Методологія досліджень, Громадське здоров'я в практиці. Соціологія здоров'я, Якість життя, якісні дослідження в системі охорони здоров'я, Доказова медицина
Додаткові умови	Відсутні
Обмеження	Відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є професійне формування фахових компетентностей майбутнього спеціаліста, закріплення основних знань і умінь загальної та професійної підготовки для рішення типових задач діяльності фахівця на відповідній посаді, здатного використовувати надбані знання та вміння з дисципліни, що пов'язані з майбутньою професійною діяльністю та міжсекторальною взаємодією в інтересах здоров'я населення; проведення науково-практичних досліджень у сфері громадського здоров'я.

Основними завданнями практики переддипломної є:

- систематизація та поглиблення знань і умінь загальної та професійної підготовки;
- оволодіння та закріплення практичних навичок роботи у сфері громадського здоров'я;
- вироблення вміння вирішувати конкретні завдання, що пов'язані з майбутньою професійною діяльністю;
- отримання професійних компетенцій в сфері громадського здоров'я;
- вимірювання та прогнозування тенденцій суспільного здоров'я;
- визначення стратегії дослідження та об'єктивної оцінки стану здоров'я індивідуума;
- обґрунтування планів розвитку охорони здоров'я та оцінки їх ефективності;
- підготовка даних для аналізу та організації відповідних досліджень;
- проведення епідеміологічного нагляду, на основі базових процедур, за соціально-значимими інфекційними та неінфекційними хворобами, станом психічного здоров'я населення, навколишнього середовища; визначення екологічних, соціально-економічних і медичних детермінант здоров'я;
- розвиток організаційних та комунікативних здібностей і готовність до виконання своїх фахових обов'язків;
- навчання плануванню та організації робочого часу; умінь самостійно приймати рішення;

- здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій міжнародних організацій.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тематичний план практики переддипломної:

Тема 1. Перший візит до організації. Структура та контакти організації. Можливості та обмеження практичного навчання в організації. Напрями діяльності організації. Зовнішня комунікація організації. Нормативна база.

Структура та напрями діяльності бази практики. Організаційна та функціональна структура. Основні напрями роботи. Інформаційно-аналітичний відділ. Огляд нормативної бази України щодо етики біомедичних досліджень. Нормативна-правова база організацій та досвід міжнародного співробітництва організації у сфері громадського здоров'я.

Тема 2. Поняття і роль біостатистики як основної складової системи доказової медицини.

Визначення понять «біостатистика», «доказова медицина», «клінічна епідеміологія». Основні принципи доказової медицини. Тріада доказової медицини. Теорія і практика доказової медицини. Доказова медицина та якість проведення клінічних досліджень. Поняття про кінцеві результати. Доказова медицина та якість надання медичної допомоги. Стандартизація медичної допомоги: клінічні протоколи, стандарти та рекомендації.

Тема 3. Офіційна статистика в аналізі здоров'я населення.

Місце та роль біостатистики у сфері громадського здоров'я. Медична статистика: предмет, зміст та завдання. Розділи медичної статистики. Система медико-статистичної служби в Україні: принципи побудови, діяльність, інформаційні потоки. Інформаційно-аналітична діяльність 3 закладів охорони здоров'я. Джерела статистичної інформації: облікова та звітна документація, бази даних, реєстри та довідники. Використання методу опитування в галузі охорони здоров'я. Види опитувальників, їх характеристика. Сучасні підходи до аналізу та оцінки якості життя. Роль офіційної статистики в аналізі здоров'я населення, її переваги та недоліки. Перспективи розвитку. Електронний документооблік. Телемедицина. Світова статистика охорони здоров'я. Роль Всесвітньої організації охорони здоров'я в інформаційному забезпеченні. Європейська база даних «Здоров'я для всіх».

Тема 4. Характеристика методів біостатистики та можливості їх застосування в галузі громадського здоров'я.

Організація проведення статистичних досліджень. Принципи формування статистичних сукупностей для аналізу. Поняття про генеральну та вибіркочну сукупність. Класифікація типів даних. Кількісні та якісні дані. Характеристика шкал вимірювання. Загальна характеристика методів статистичного аналізу, особливості їх використання. Узагальнення результатів статистичних досліджень. Оцінка вірогідності отриманих результатів. Поняття про нульову та альтернативну гіпотези.

Перевірка гіпотез. Помилка I-го та II-го роду. Типові помилки на етапах проведення досліджень. Випадкова та систематична помилка. Бази даних для аналізу статистичного матеріалу, аспекти роботи з даними. Програмне забезпечення статистичних досліджень..

Тема 5. Математико-статистична обробка та аналіз даних у сфері громадського здоров'я.

Варіаційні ряди, дескриптивна (описова) статистика, кореляційний аналіз, динамічні ряди, однофакторний дисперсний аналіз.

Тема 6. Методи аналізу в галузі громадського здоров'я.

Багатофакторні методи аналізу в галузі громадського здоров'я. Моделювання процесів та систем у галузі громадського здоров'я. Роль і місце кластерного аналізу в дослідженнях громадського здоров'я.

Тема 7. Аналіз взаємозв'язку між досліджуваними параметрами статистичних сукупностей.

Вивчення зв'язку між кількісними перемінними. Поняття про функціональний та кореляційний зв'язок. Сила та напрям зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції. Коефіцієнт лінійної кореляції Пірсона, його оцінка, характеристика. Непараметричні методи оцінки зв'язку – ранговий коефіцієнт кореляції Спірмена. Парні та множинні коефіцієнти кореляції. Регресійний аналіз, коефіцієнт регресії, рівняння регресії. Використання регресійного аналізу для прогнозування.

Тема 8. Динамічні ряди та основи прогнозування, в тому числі захворювань спричинених коронавірусом SARS-CoV та SARS-CoV-2 (збудник коронавірусної інфекції COVID-19).

Види рядів динаміки. Основні показники аналізу динамічних рядів. Основні прийоми обробки динамічного ряду з метою визначення тренду. Методи вирівнювання динамічних рядів. Прогнозування на основі екстраполяції рядів динаміки.

Тема 9. Медико-соціальні проблеми демографічних процесів та захворюваності населення, в тому числі захворювань спричинених коронавірусом SARS-CoV та SARS-CoV-2.

Значення показника демографії для оцінки стану здоров'я населення, рівня соціально-економічного благополуччя та розвитку сусупільства. Провідні причини смертності немовлят. Середня очікувана тривалість життя, визначення поняття. Методи оцінки якості медичних послуг. Методи аналізу цільових програм у сфері громадського здоров'я.

Тема 10. Захворюваність населення як медико-біологічна проблема. Види та епідеміологічні методи вивчення захворюваності.

Поняття про захворюваність, мета її вивчення, особливості в Україні та світі. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Система епіднагляду за хворобами. Моніторинг захворюваності і поширеності хвороб. Моніторинг і оцінка, якість даних, використання даних у галузі громадського здоров'я. Методи вивчення

захворюваності, можливості застосування окремих методів, їх переваги та недоліки. Чинники, що впливають на повноту даних про захворюваність в залежності від методів її вивчення. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Відмінності в показниках захворюваності міського та сільського населення, різних вікових і статевих груп. Інвалідність, як показник здоров'я населення, її медико-соціальне значення. Реєстри інфекційних і неінфекційних захворювань. Моніторинг захворювань та показників здоров'я матерів і дітей, психічного здоров'я, соціального здоров'я.

Тема 11. Профілактика та міжсекторальне співробітництво в системі громадського здоров'я.

Профілактика в системі громадського здоров'я: популяційна, групова, індивідуальна. Первинна, вторинна та третинна профілактика. Промоція здоров'я, як профілактичний напрямок діяльності системи охорони здоров'я. Міжнародні програми щодо забезпечення профілактичної діяльності системи охорони здоров'я. Цільові профілактичні програми боротьби з найбільш соціально значущими захворюваннями: ішемічна хвороба серця, гіпертонічна хвороба, цукровий діабет, туберкульоз, ВІЛ-інфекція, гепатит В, злоякісні новоутворення. Роль міжсекторального співробітництва в підвищенні ефективності та дієвості профілактичних заходів.

Тема 12. Промоція здоров'я. Види, форми та методи. Прес-релізи та зв'язок із засобами масової інформації.

Методи та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання населення, їх особливості в різних закладах охорони здоров'я. Визначення понять «промоція здоров'я», «здоровий спосіб життя», «профілактика». Провідні чинники способу життя, які впливають на стан здоров'я населення. Напрями формування здорового способу життя. Розробка анкет для вивчення чинників, що впливають на стан здоров'я населення. Прес-релізи та зв'язок із засобами масової інформації.

Тема 13. Популяції. Результат контакту з джерелом інфекції. Поширеність у порівнянні з інцидентністю. Основні поняття про соціально значимі інфекційні хвороби.

Сучасна епідеміологічна класифікація інфекційних (паразитарних) хвороб. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб. Принципи сучасної епідеміологічної класифікації інфекційних (паразитарних) хвороб. Осередок інфекційного захворювання. Обстеження осередку інфекційного захворювання. Методи виявлення бактеріоносійства та джерела інфекції. Заповнення відповідної документації. Заходи щодо локалізації і ліквідації осередку – заходи по відношенню до хворого та носія, знезараженню навколишнього середовища та осіб, які спілкувались з джерелом інфекційного захворювання. Основні поняття про соціально значимі інфекційні хвороби. Організація медичної допомоги пацієнтам із соціально значимими інфекційними хворобами.

Тема 14. Актуальність управління біоризиками.

Основні концепції оцінки ризиків. Інструмент оцінки ризиків та вправа з оцінки ризиків. Управління біоризиками: принципи та протоколи. Управління біоризиками. Адміністративні засоби контролю. Інструкції для роботи. СОП. Належна практика лабораторної роботи. Людські фактори. Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ). Вибір та використання. Шафи біологічної безпеки та вентильовані витяжні об'єкти. Управління біологічними відходами. Деконтамінація та стерилізація: застосування, методи контролю. Як проектування об'єкта сприяє управлінню біоризиками. Реагування на надзвичайні ситуації/інциденти. Перевезення інфекційних речовин і біологічних зразків. Програма медичного спостереження. Біобезпека в особливих середовищах. Біоетика в біомедичних дослідженнях. Навчання дорослих і ефективні презентації. Міжнародні медико-соціальні правила. Міжнародна конвенція про карантинні хвороби. Виклики інфекційного контролю в умовах здійснення реформ.

Тема 15. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі (сальмонельоз, ешерихіоз, черевний тиф, гепатит А).

Епідеміологічна характеристика групи кишкових інфекцій. Чинники та шляхи передачі конкретних нозологічних форм. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, по території, серед різних груп населення та по колективах). Принципи діагностики, профілактичні та протиепідемічні заходи в осередках. Розслідування спалахів кишкових інфекцій. Методи виявлення бактеріоносійства та джерела інфекції. Ознайомитись з особливостями постановки остаточного діагнозу «бактеріоносійство» (необхідність виділення чистої культури збудника методом копро-, білі-, чи урино культури). Санітарно-мікробіологічне дослідження води та харчових продуктів як захід профілактики розповсюдження інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі: принцип проведення, інтерпретація результатів, оцінка біоризиків.

Тема 16. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі (дифтерія, туберкульоз, кір).

Епідеміологічна характеристика групи інфекцій дихальних шляхів. Механізми, чинники та шляхи передачі конкретних нозологічних форм. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, по території, серед різних груп населення та по колективах). Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередках. Алгоритм проведення медико-статистичного дослідження. Аналіз динаміки захворюваності на туберкульоз, дифтерію та кір населення в Україні. Організація медичної допомоги пацієнтам, хворим на туберкульоз. Санітарно-мікробіологічне дослідження повітря закритих приміщень як захід профілактики розповсюдження інфекцій з респіраторним механізмом передачі: принцип проведення, інтерпретація результатів, оцінка біоризиків.

Тема 17. Епідеміологічні аспекти санітарної вірусології.

Лабораторія особливо-небезпечних інфекцій: структура, методи дослідження (принципи, оцінка результатів та факторів ризику). Епідеміологічне значення вірусів

в об'єктах зовнішнього середовища. Епідеміологічна роль вірусів у воді. Віруси у повітряному середовищі та на предметах домашнього вжитку. Санітарна вірусологія ґрунту. Санітарно-харчова вірусологія: методи, інтерпретація результатів, оцінка ризиків. Структура та основні завдання санітарно-епідеміологічної служби в галузі профілактики та боротьби з вірусними хворобами. Експрес-тести виявлення вірусів у матеріалі: принципи, врахування результатів, переваги та недоліки. Полімеразна ланцювага реакція: принципи, врахування результатів, застосування для скринінгового обстеження населення на збудників інфекцій з аерогенним механізмом передачі.

Тема 18. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій спричинених коронавірусом SARS-CoV та SARS-CoV-2.

Новий коронавірус (COVID-19). Його епідеміологія, фактори ризику, визначення та симптоматика. Посилений епіднагляд та розслідування спалахів, що викликаються респіраторними патогенами. Засоби індивідуального захисту для медичних працівників. Комунікація ризиків та залучення громад. Запобігання та реагування на респіраторні віруси. Підготовка, готовність, профілактика і контроль інфекцій в контексті COVID-19. Стандартні заходи захисту, заходи захисту на основі шляхів передачі та спеціальні рекомендації щодо COVID-19.

Тема 19. ВІЛ/СНІД.

Актуальність проблеми. ВІЛ інфекція в Україні. Методи формування вибірок для отримання доступу до ключових груп населення. Цілі, завдання дослідження та його методологія. Опис дослідження, використовувані методи. Аналіз динаміки захворюваності на ВІЛ-інфекцію населення в Україні. Результати аналізу даних. Профілактика. Стигма і дискримінація. Отримання АРТ. Оцінка розміру досліджуваних груп. Порівняння з результатами інших досліджень. Експрес-тести виявлення ВІЛ у матеріалі: принципи, врахування результатів, переваги та недоліки. Організація медичної допомоги пацієнтам з соціально значимими неінфекційними хворобами.

Тема 20. Показники здоров'я населення. Основні джерела інформації при вивченні здоров'я населення. Критерії та групи здоров'я. Комплексна оцінка індивідуального здоров'я.

Оцінка якості життя. Комплексна оцінка здоров'я населення. Інтегральні показники комплексної оцінки здоров'я населення: коефіцієнт життєстійкості населення; індекс людського розвитку. Показники системи оцінки здоров'я населення ВООЗ (Summary Measures of Population Health): показник очікуваної тривалості життя, відкоригований на інвалідність – DALE (disability-adjusted life expectancy); показник очікуваної тривалості життя, відкоригований на здоров'я – HALE (health-adjusted life expectancy).

Тема 21. Опрацювання та оформлення отриманих результатів практики відповідно до програми (завдань) у щоденниках практики переддипломної.

Щоденник є основним документом на період практики переддипломної, включаючи

її захист. Студенти зобов'язані за період практики кожен день записувати в щоденник все, що зроблено протягом дня. У ньому ж, в загальній послідовності відображається суспільно-корисна робота (випуски санітарних бюлетенів, написання рефератів, проведення бесід в організованих колективах та ін.). Не менше двох разів на тиждень студент повинен подати щоденник на перевірку керівнику переддипломної практики від кафедри.

Тема 22. Підготовка звітної документації.

Після завершення розділу студент заповнює підсумковий звіт про виконану роботу. Після закінчення переддипломної практики студенту видається характеристика та рецензія на щоденник підписані безпосереднім керівником переддипломної практики та керівником закладу, в якому проходила практика. Характеристика повинна бути завірена печаткою закладу, в якому проходила практика. Наявність заповненого відповідно до форми та завіреного підписом керівника практики щоденника та підсумкового звіту є обов'язковим. Керівники навчально-наукової практики аналізують та оцінюють роботу студентів у відповідних закладах (студент не повинен мати пропусків), якість ведення щоденника, якість оволодіння практичними навичками визначеними переліками розділів переддипломної практики.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1.	Знати організаційні засади та етичні принципи діяльності служби громадського здоров'я.
РН2.	Застосовувати методики розрахунку і аналізу показників здоров'я населення.
РН3.	Використовувати методи епідеміологічних, мікробіологічних та санітарно-гігієнічних досліджень; порівнювати результати з уже створеними знаннями та теоріями, а також робити висновки.
РН4.	Застосовувати отримані з метою запобігання поширення інфекційних захворювань, робити аргументовані висновки щодо біоризиків, проводити пошук достовірної інформації.
РН5.	Здатність до обробки, порівняння та узагальнення державної, соціальної, економічної, медичної нормативно-правової інформації.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПРН1	Володіти категоріальним та методологічним апаратом СФЕРИ громадського здоров'я, використовувати відповідні методи та
------	--

	інструменти у професійній діяльності.
ПРН3	Приймати ефективні рішення з урахуванням цілей, ресурсів, законодавчих обмежень.
ПРН7	Використовувати теорії та методи соціальних наук, сучасні методи статистики, наук про здоров'я для визначення впливу різних детермінант на здоров'я населення.
ПРН9	Планувати і здійснювати прикладні дослідження у сфері громадського здоров'я, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.
ПРН12	Розуміти принципи розробки та використовувати у професійній діяльності системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, програм та політик в громадському здоров'ї.

7. Види навчальної діяльності

НД1. Практична робота на базі практики відповідно до тематичного плану практики (в тому числі робота у колективі).

НД2. Ознайомлення з організаційною структурою служби громадського здоров'я бази практики, правилами внутрішнього розпорядку, внутрішньою нормативною базою та звітністю, інше.

НД3. Розв'язування практико-орієнтованих ситуативних завдань та/або аналіз конкретних ситуацій (Case-study) за темами змісту практики переддипломної.

НД4. Участь в обговоренні-дискусії з фахівця, куратором (групові).

НД5. Обмін думками (think-pair-share).

НД6. Звіт виконання практичних завдань у щоденнику практики переддипломної з записом всіх видів робіт виконаних в межах тем змісту практики.

НД7. Звіт по практиці відповідно до тематичного плану, що передбачає виконання програми практики переддипломної.

НД8. Представлення результатів практики переддипломної (презентація, захист).

8. Методи викладання, навчання

МН1. Практико-орієнтоване навчання передбачає виконання практичних завдань, практико-орієнтованих завдань, аналіз практичних кейсів (РН1 – РН5). Самостійному навчанню сприятиме: робота в структурному підрозділі бази практики з вирішення завдань професійної діяльності під час якої набуваються навички та уміння використовувати різні моделі поведінки навіть в однакових ситуаціях; глибоко розуміти власні інтереси та інтереси зацікавлених сторін, зважаючи на свої права та обов'язки як члена суспільства; швидко і чітко розставляти пріоритети; робити обґрунтований логічний вибір за наявності альтернатив; швидко прилаштовуватись відповідно до нових викликів та обставин. Формування навичок роботи у колективі у

якості як виконавця, так і куратора заходу. Під час підготовки до звіту за результатами практико-орієнтованого навчання студенти розвивають навички самостійного навчання, критичного аналізу, синтезу та аналітичного мислення.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Сума балів (R)	Оцінка за національною шкалою	Визначення
$170 \leq RD \leq 200$	5 (відмінно)	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
$140 \leq RD < 169$	4 (добре)	в загальному правильна робота з певною кількістю помилок
$120 \leq RD < 139$	3 (задовільно)	виконання задовольняє мінімальні критерії
$0 \leq RD < 119$	2 (незадовільно)	можливе повторне складання

9.2. Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: зустрічі та опитування під час виконання практики з кураторами та усні коментарі за його результатами, настанови куратора в процесі виконання практичних завдань, обговорення та взаємооцінювання студентами під час розв'язання практичних завдань, ведення щоденника практики переддипломної (основний документ на період практики, включаючи її захист), своєчасне виконання звіту з практики переддипломної. В особливих ситуаціях робота протягом практики переддипломної може бути виконана дистанційно за допомогою навчальної платформи МІХСумДУ, Zoom-платформи, Google Meet-платформи тощо: розв'язування практико-орієнтованих завдань, практичних кейсів в межах тем змісту практики переддипломної.

9.3. Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання проводиться після проходження практики переддипломної та написання звіту. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Оцінка студента формується таким чином

МСО1 – звітна частина завдання практики (методи вирішення завдання, досягнуті результати внесені до щоденнику практики переддипломної) – максимальна кількість балів 100 балів;

МСО2 – презентація та захист звіту – максимальна кількість балів 100 балів, що відповідає оцінці у національній шкалі «5».

Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти за період проходження практики переддипломної 200 балів.

Форма підсумкового контролю – оцінювання щоденника практики переддипломної з практики, відгук з бази практики (МСО1) та презентації отриманих результатів (МСО2).

При формуванні оцінки звітної частини завдання практики переддипломної (МСО1) встановлюються наступні критерії:

90-100 балів: виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні біологічні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми; безпомилково або допускаючи незначні помилки; відповідає на всі або більшість питань; обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно та послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу, без помилок або із незначними помилками оформив протокол дослідження у щоденнику та оцінив результати проведеної роботи.

89-70 бали: зміст роботи у щоденнику нечітко відповідає поставленій цілі та задачам дослідження; показані загальні знання зі спеціальних дисциплін, методів та методики вирішення конкретної задачі; використано сучасні програмні комплекси; допускає незначні порушення (неточності та помилки) у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та біологічних термінів, нечітко формулює висновки; орієнтується в методиці виконання практичної роботи, виконав її не в повному обсязі.

69-60 балів: звітна інформація у щоденнику пов'язана з темою нечітко відповідає поставленій цілі і задачам дослідження; показані задовільні знання зі спеціальних дисциплін, методів та методик розв'язання конкретної задачі; використано сучасні програмні комплекси, але достовірність результатів не обґрунтовано; нечітко сформульовані висновки, студент орієнтується в методиці виконання практичної

роботи, виконав її не в повному обсязі.

59-40 балів: виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології; виконав практичну роботу; частково оформив щоденник в межах тем змісту практики переддипломної.

39-0 балів: виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу, погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань; виявляє незнання змісту виконання практичної роботи; не виконав практичної роботи, не оформив щоденник практики переддипломної.

При формуванні оцінки звітної частини завдання (МСО2) встановлюються наступні критерії:

По закінченню практики здобувач складає письмовий звіт за затвердженою формою і здає його на перевірку керівнику практики (куратору, викладачу). Звіт повинен містити: стислу характеристику з місця проходження практики переддипломної; характеристику роботи, виконаної на базі практики, з викладення засобів і отриманих результатів. Звіт повинен бути складений і закінчений на базі практики, перевірений керівником практики від установи і разом з докладним відзивом-характеристикою представлений у встановлений термін на кафедру. Після подання означених матеріалів кафедра вирішує питання про допуск здобувача до захисту звіту про практику переддипломну. Оцінюється робота (звіт) за 4-бальною системою (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії оцінювання виконання і захисту звіту про практики переддипломної

Оцінка	Критерій диференціації
Відмінно 100 – 90 балів	Зміст і оформлення звіту бездоганні. Характеристика здобувача від керівника медзакладу позитивна. На всі запитання з програми практики здобувач дає повні і точні відповіді.
Добре 89 – 70 балів	Несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту. Характеристика здобувача від керівника медзакладу позитивна. У відповідь на запитання з програми практики здобувач допускає окремі неточності, хоча загалом має тверді знання.
Задовільно 69 – 60 балів	Недбале оформлення звіту. Переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце окремі розрахункові і логічні помилки. Характеристика здобувача в цілому позитивна. Під час захисту звіту на запитання здобувач відповідає невпевнено, збивається, допускає помилки, не має твердих знань.
Незадовільно 59 – 0 балів	Здобувач отримує таку оцінку, якщо у звіті висвітлені не всі розділи програми практики або звіт підготовлений не самостійно. Характеристика здобувача стосовно ставлення до практики і трудової дисципліни – негативна. На запитання здобувач не дає задовільних відповідей.

Для отримання загальної позитивної оцінки з практики переддипломної студент повинен набрати не менше ніж 60% з кожного виду оцінювання МСО1 та МСО2. Студент, який протягом практики переддипломної виконав всі заплановані види практичної роботи та набрав необхідну кількість рейтингових балів за МСО1, яка відповідає позитивній оцінці не менше 60 та мінімальну оцінку «3» за МСО2 й отримує оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Студент, який протягом поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, має право на два доопрацювання та представлення звіту викладачу та комісії.

В особливих ситуаціях робота протягом практики переддипломної може бути виконана дистанційно за допомогою навчальної платформи МІХСумДУ, Zoom-платформи, Google Meet-платформи тощо:

МО1 – розв’язування практико-орієнтованих завдань, практичних кейсів в межах тем змісту практики переддипломної – максимальна кількість балів 100 балів;

МО2 – презентація та захист звіту – максимальна кількість балів 100 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

<p>10.1. Засоби навчання</p>	<p>Для забезпечення можливості досягнення запланованих результатів навчання бази практики повинні володіти необхідним кадровим та науково-технічним потенціалом, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комп’ютерами, комп’ютерними системами та мережами (ЗН1), - навчальною літературою, нормативною базою (ЗН2), - лабораторним обладнанням (мікробіологічного, медичного, екологічного, гігієнічного, матеріалів, препаратів тощо) (ЗН3), - об’єктами навколишнього середовища (ЗН 4); - діючих моделей (шафами біологічної безпеки, термостатами, автоклавами, іонірами, баканалізаторами, атомно-абсорбційним спектрофотометром тощо) (ЗН 5); - технічними засобами (ЗН 6); - програмного забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування) (ЗН 7).
<p>10.2. Інформаційне та навчально- методичне забезпечення</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Епідеміологія: протиепідемічні заходи : навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, Н. І. Ільїна ін.. – Вінниця : Нова Книга, 2020. 288 с. 2. Спеціальна епідеміологія. Підручник / Н. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. - Вид-во «Медицина», 2018. с. 368. 3. General Epidemiology : study guide / N. O. Vynograd. - 3-rd ed.,

corrected. - К. : AUS Medicine Publishing, 2017. 128 p.
4. Advances in Microbiology, Infectious Diseases and Public Health : Volume 7 / edited by Gianfranco Donelli. – 1st ed. 2017. – Cham : Springer International Publishing, 2017. 138 p.

Допоміжна література:

1. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / Під заг. ред. Ю.В. Вороненка, В.Ф. Москаленко. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2010. 680 с.
2. Санітарна мікробіологія / уклад.: С. П. Гудзь, С. О. Гнатуш, Г. І. Звір. – Львів, 2014. 348 с.
3. Козирев М.П. Соціологія: підручник / М.П. Козирев; Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. 655 с.
4. Соціологія: навчальний посібник / С.С. Яремчук ; Міністерство освіти і науки України, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 239 с.
5. Jekel's Epidemiology, Biostatistics, Preventive medicine, and Public Yealth : medical textbook / D. L. Katz, J. G. Elmore, D. Wild, S. C. Lucan. - fourth edition. - Philadelphia : Saunders Elsevier, 2014. 405 p.
6. Oxford Textbook of Global Public Health. V.1 : The Scope of Public Health R. Detels, M. Gulliford, A. K. Quarraisha, C. T. Chorh. – sixth edition. – Oxford : Oxford University Press, 2015. 364 p.
7. Oxford Textbook of Global Public Health. V.2 : The Methods of Public Health / R. Detels, M. Gulliford, A. K. Quarraisha, C. T. Chorh. – sixth edition. – Oxford : Oxford University Press, 2015. 905 p.
8. Oxford Textbook of Global Public Health. V.3 : The Practice of Public Health / R. Detels, M. Gulliford, A. K. Quarraisha, C. T. Chorh. – sixth edition. – Oxford : Oxford University Press, 2015. 1643 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті та періодичні видання:

1. Посібник з біостатистики. Аналіз результатів медичних досліджень у пакеті EZR (R–statistics) / В. Г. Гур'янов, Ю. Є. Лях, В. Д. Парій, О. В. Короткий, О. В. Чалий, К. О. Чалий, Я. В. Цехмістер : Навчальний посібник. – К. : Вістка, 2018. 208 с.
https://www.researchgate.net/profile/Yaroslavsekhmister/publication/326271449_Posibnik_z_biostatistiki_analiz_rezultativ_medicnih_doslidzen_u_paketi_EZR_R-STATISTICS/links/5b436d09aca2728a0d_664341/Posibnik-z-biostatistiki-analiz-rezultativ-medicnih-doslidzen-u-paketi-EZR-R-STATISTICS.pdf
2. Офіційний сайт Центру громадського здоров'я МОЗ України

<https://phc.org.ua/>

3. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int

4. Національна медична бібліотека США – MEDLINE
www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed

5. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov

6. Европейская база данных «Здоровье для всех»
www.euro.who.int/ru/home

7. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net

8. Рекомендації ВООЗ: імунізація в умовах пандемії Covid-19

<https://www.kmu.gov.ua/news/rekomendaciyi-vooz-imunizaciya-v-umovah-pandemiyi-covid-19>

9. ВООЗ. Положення в світі відносно вакцин та імунізації

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/70114/WHO_IVB_09.10_rus.pdf;jsessionid=DEFA48E4B882CC8702CE25D47406F10E?sequence=4

10. <https://www.worldometers.info/>